

Σχολιασμός ν.4446/2016 ΦΕΚ Α 240/2016

Με το νόμο 4446/2016 επέρχονται αρκετές αλλαγές στην πολιτική δίκη. Οι περισσότερες από τις νέες διατάξεις κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση της ταχύτητας, αλλά συνάμα και της ορθότητας κατά την απονομή της Δικαιοσύνης. Όπως επί παραδείγματι, το άρθρο 33 του νόμου που καταργεί το δικαστικό ένσημο στις αναγνωριστικές αγωγές. Η κατάργηση αυτή αποτελεί συμμόρφωση του νομοθέτη με τη νομολογία των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων, που είχαν κρίνει την προγενέστερη διάταξη του άρθρου 70 ν. 3994/2011, που όριζε ότι στο τέλος δικαστικού ενσήμου υπόκεινται και οι αναγνωριστικές αγωγές, αντισυνταγματική και μη εφαρμοστέα, επειδή ερχόταν σε ευθεία αντίθεση τόσο με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, όσο και με το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (βλ. Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών 4557/2014, Μονομελές Πρωτοδικείο Χανίων 3/2013, Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ). Απολύτως συνεπής και πλήρως λογική και η διάταξη του νόμου, που καθορίζει ότι η κατάργηση αυτή εφαρμόζεται στις εκκρεμείς αναγνωριστικές αγωγές, καθώς και στις αγωγές που ασκήθηκαν ως καταψηφιστικές πριν από τη δημοσίευση του νόμου, εφόσον μετατραπούν σε αναγνωριστικές μετά τη δημοσίευσή του. Εξάλλου, για τις καταψηφιστικές αγωγές στις εργατικές διαφορές το δικαστικό ένσημο μειώνεται στο 4 % (από 8%), όπου απαιτείται, ήτοι για τις αγωγικές αξιώσεις που υπερβαίνουν την καθ' ύλην αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου. Στο ίδιο πνεύμα κινούνται και οι διατάξεις για τη μείωση των παραβόλων της έφεσης και ο ορθός διαχωρισμός και καθορισμός του ύψους του παραβόλου ανάλογα με το δικαστήριο που εξέδωσε την πρωτοβάθμια απόφαση, ενώ ανάλογη αναπροσαρμογή των ποσών επέρχεται και στο παράβολο ερημοδικίας (άρθρο 505 ΚΠολΔ). Ομοίως ορθή κρίνεται και η μικρή αύξηση των ποσών στα παράβολα της αναίρεσης και της αναψηλάφησης, καθώς δεν αποτελούν συνήθη ένδικα μέσα, δεν είναι πλήρους δικαιοδοσίας και συνεπώς δεν πρέπει να γίνεται κατάχρηση αυτών. Ωστόσο, ατυχής κρίνεται η διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1 του νέου νόμου που θέτει ως προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής την κατάθεση υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) παραβόλου ποσού είκοσι ευρώ ενώπιον του Ειρηνοδικείου και του Μονομελούς Πρωτοδικείου, τριάντα ευρώ ενώπιον του Πολυμελούς

Πρωτοδικείου και σαράντα ευρώ ενώπιον του Εφετείου. Η διάταξη αυτή δεν εξυπηρετεί ούτε την οικονομία της δίκης, ούτε κανέναν άλλο δικονομικό σκοπό, αφού, ούτως ή άλλως, η αναβολή επέρχεται μόνο μια φορά κι όταν υπάρχει σπουδαίος λόγος (άρθρο 241 ΚΠολΔ), αλλά είναι προφανές ότι έχει αποκλειστικά και μόνο εισπρακτικό χαρακτήρα. Παράλληλα μετατρέπει τον Δικαστή σε φοροεισπράκτορα από την έδρα και αφήνει άλυτα αρκετά ζητήματα, όπως αν επιστρέφεται το παράβολο σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος της αναβολής, αλλά και τι γίνεται σε περίπτωση που το αίτημα είναι κοινό ή όταν ο διάδικος ή ο κυρίως παρεμβαίνων ζητεί αναβολή λόγω συνεκδίκασης με συναφή υπόθεση. Τέλος, το γεγονός ότι με το άρθρο 117 παρ.2 του νέου νόμου αρμόδιο πλέον για την τέλεση της υιοθεσίας καθίσταται ξανά το Μονομελές Πρωτοδικείο, ακόμη κι αν εξυπηρετεί στην ταχύτητα και στην οικονομία της δίκης, αφενός έρχεται σε αντίθεση με τον πρόσφατο νομοθέτη (4335/2015) που έκρινε ότι οι υποθέσεις υιοθεσίας εξαιτίας της προφανούς σοβαρότητάς τους πρέπει να υπάγονται στο Πολυμελές και αφετέρου αποτελεί μια ακόμη ένδειξη ότι η ασφάλεια δικαίου έχει προ πολλού πτωχεύσει στην Ελλάδα....

Γιάννης Ευαγγελάτος

Πρωτοδίκης